

LEGAL AND HUMAN RIGHTS CENTRE

Justice Lugakingira House, Kijitonyama, P. O. Box 75254, Dar Es Salaam, TANZANIA
Telephone: 2773048, 2773038, Fax: 2773037, E-mail: lhrc@humanrights.or.tz
Website www.humanrights.or.tz

Tamko dhidi ya ukandamizwaji wa Uhuru wa Maoni na Uhuru wa Kujieleza

Jumatano Januari 3, 2018

Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu kinasikitika kuona serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ikiendeleza juhudi za kukabiliana na watu au wadau wenye mawazo mbadala kwa kuwatisha, kuwakamata na hata kuzuia uhuru wao wa kujieleza na kutoa maoni.

Tumeshuhudia serikali kupitia Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA) ikitoa adhabu kwa vituo vitano vikubwa vya luninga ambavyo ni Azam TV, ITV, Channel 10, Star TV na EATV kwa kile kinachodaiwa kuwa ni ukiukaji wa kanuni ya maudhui 2005 baada ya televisheni hizo kurusha habari kuhusu tathmini ya haki za binadamu katika uchaguzi mdogo wa madiwani uliofanyika Novemba 2017 iliyotolewa na Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu.

Kwa mujibu wa Kamati ya Maudhui ya Mamlaka ya Mawasiliano nchini, vyombo hivyo vimetiwa hatiani kwa makosa matatu chini ya kifungu cha 5 na 6 vya Kanuni za Maudhui za mwaka 2005; hivyo basi kutiwa hatiani na kupigwa faini kwa viwango tofauti pamoja na kuwekwa chini ya uangalizi kwa muda wa miezi 6.

Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu kinapenda kutoa pole kwa vyombo hivyo na vyombo vingine vya habari ambavyo vimekumbwa na dhoruba ya adhabu kutoka kwa serikali hasa kwa kutoa taarifa zisizoifurahisha serikali. Kupitia hatua hii ya TCRA dhidi ya vyombo vya habari, Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu kimebaini yafuatayo:

- i. Kuendelea kukiwa kwa Ibara ya 18 ya Katiba ya Jamhuri Muungano wa Tanzania, 1977 juu ya Haki ya Uhuru wa Kujieleza hususani haki kupata na kutoa taarifa juu ya masuala muhimu yanayoihusu jamii. Ibara hiyo inasema;
"18.-(a) Kila mtu anao uhuru wa kuwa na maoni na kueleza fikra zake;
(b) anayo haki ya kutafuta, kupokea na kutoa habari bila ya kujali mipaka ya nchi;

Board of Directors:

Prof. Geoffrey R.V. Mmari - Chairperson, Ms. Athanasia Soka(Adv) - Vice Chairperson, Dr. Helen Kijo-Bisimba - Secretary, Dr. Ringo W. Tenga (Adv) - Member, Mr. Francis Stolla (Adv) - Member, Ms. Emeline Mboya - Member, Ms. Pili Mtambalike - Member, Mr. Thaddeo W. Mashera - Member

- ii. Vyombo vya habari kukosa uhuru wake wa kutoa taarifa kwa jamii hususani zile zinazoikosa serikali moja kwa moja katika utekelezaji wa majukumu yake. Mathalani mwaka 2017 tumeshuhudia magazeti mbalimbali yakifungiwa na mengine kupewa onyo
- iii. Serikali kupitia jeshi la polisi wamekuwa wakitumia neno “*UCHOCHEZI*” kuminya uhuru wa mawazo na kujieleza.
- iv. Kutumika kwa mamlaka nyingine za serikali kuingilia uhuru wa kujieleza hata katika maeneo mengine ya jamii. Mathalani katika siku za hivi karibuni tumeshuhudia Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) ikijiingiza katika malumbano na kiongozi wa Kanisa la Full Gospel Bible Fellowship linaloongozwa na Askofu Zacharia Kakobe kwa kile tu alichokisema madhabahuni kama sehemu ya mahubiri ya ibada kanisani.

Kuongezeka kwa idadi ya viongozi wa kisiasa na wanajamii wengine kukamatwa na kuitwa kuhojiwa kwa kauli au maoni yao yasiyoipendeza serikali kinyume na misingi ya kikatiba chini ya Ibara ya 18 kama ilivyotajwa hapo juu. Mambo yote haya yanaonyesha kuwa serikali yetu haiko tayari kusikia upande unaokosoa kwa lengo la kuboresha utendaji wake. Mfano mzuri ni tamko lilitolewa na Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu kwa vyombo vya habari Novemba 30, 2017 juu ya tathmini ya haki za binadamu katika uchaguzi mdogo wa madiwani uliofanyika mwezi Novemba 2017. Katika tathmini hiyo Kituo kilitoa hoja kulingana na hali ilivyokuwa katika kata ambazo uchaguzi ulifanyika na kutoa mapendekezo kwa vyombo husika ili kuepusha uwezekano wa kujirudia kwa hali hiyo katika chaguzi zijazo. Tamko hilo lilijikita katika hoja na hata kutoa ushahidi wa picha, vyombo vya habari havikuwa na haja ya kufanya mizania kwenye habari ambayo imetokana na hoja (facts). Kanuni ya 8 ya Kanuni za Maudhui za mwaka 2005 inavitaka vyombo vya habari kuwa na mizania kwa taarifa za kiuchunguzi. Taarifa iliyoripotiwa na vyombo vya habari kutoka LHRC haikuwa ya kiuchunguzi hivyo haikuwa na haja ya mizania. Hata hivyo upande wowote uliohisi kuwepo kwa upotoshaji walipaswa kutumia haki yao kikatiba kutoa hoja zao na si kutumia mamlaka kuviadhibu vyombo vya habari kwa kuwasilisha hoja za LHRC.

Kufuatia ukandamizwaji huu mkubwa Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu imechukua hatua zifuatazo:

1. Kuandika barua kwenda TCRA kuwataka kufanya semina kwa LHRC na taasisi nyingine juu ya namna bora ya kuandaa maudhui.

Board of Directors:

Prof. Geoffrey R.V. Mmari - Chairperson, Ms. Athanasia Soka(Adv) - Vice Chairperson, Dr. Helen Kijo-Bisimba - Secretary, Dr. Ringo W. Tenga (Adv) - Member, Mr. Francis Stolla (Adv) - Member, Ms. Emeline Mboya - Member, Ms. Pili Mtambalike - Member, Mr. Thaddeo W. Mashera - Member

2. Kutoa taarifa kwa vyombo vya kimataifa vinavyohusika na uangalizi wa haki za binadamu kuomba waingilie kati suala la uhuru wa kujieleza nchini.
3. Kuungana na wadau ambao wako tayari kwenda mahakamani kuomba tafsiri ya neno UCHOICHEZI na baadhi ya vifungu vya kanuni ya maudhui hususan kifungu namba 8 katika mazingira ya utawala wa serikali dhidi ya raia.
4. Tumeanzisha harambee ya kuchangia gharama ya kuvisaidia vyombo vya habari vilivyokumbwa na adhabu hii tunayoiona kuwa ni ya kionevu si tu kwa vyombo hivyo vya habari bali kwa uhuru wa kujieleza kwa ujumla.
5. Tunaitaka serikali ya awamu ya tano kuheshimu katiba iliyopo kwa kutokuingilia uhuru wa kujieleza. Serikali ikubali kusikia mazuri na mabaya na kuyatumia maoni ya wananchi wake katika kuipatia Tanzania maendeleo endelevu.

Mwisho tunawaomba wataanzania kuungana kuitaka serikali kutokuchezea uhuru wetu wa kujieleza ambao upo kwa mujibu wa katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Tusiposema sasa tutanyamazishwa kabisa.

Imetolewa na;

Dkt. Helen Kijo - Bisimba

Mkurugenzi Mtendaji

Board of Directors:

Prof. Geoffrey R.V. Mmari - Chairperson, Ms. Athanasia Soka(Adv) - Vice Chairperson, Dr. Helen Kijo-Bisimba - Secretary, Dr. Ringo W. Tenga (Adv) - Member, Mr. Francis Stolla (Adv) - Member, Ms. Emeline Mboya - Member, Ms. Pili Mtambalike - Member, Mr. Thaddeo W. Mashera - Member